

Текстът е извадка от: Мирчев, Михаил. Преструктуриране на политическото пространство и властовата география: в перспективите на България, Европа и Света. В: „Преструктуриране на политическото и идеологическото пространство в България, Европа и Света”. Издателски комплекс – УНСС, С., 2015, с. 27-36.
http://www.assa-m.com/kniga_pdf/k14_MM_%20Plenaren_doklad.pdf

НОВИЯТ СВЕТОВЕН РЕД ОТ 90-ТЕ: КАТО ИМПЕРСКА КОНСТРУКЦИЯ В ДЕМОКРАТИЧНО-ХУМАННА ОПАКОВКА

**Реалности на новия ДВУполюсен свят.
Стратификационен профил: развитие към деградация.
Преструктуриране на надстройката.
Патриотична платформа на новите десни и леви.
Нов смислов код**

Геоикономически, как си представям нещата?

Имаме антидоларов алианс, който започва да действа финансово, при това все по-жестоко и рисково, срещу САЩ. Става дума за Русия и Евразия, Китай и Индия, Бразилия и Южна Африка, както и още десетки държави, които са готови да влязат в този алианс – като Иран и Аржентина. Представете си за каква част от населението на човечеството, какви динамични икономики и какви общества правят едно нещо, обратно на глобализирания свят.

Имперската Глобализация след 1990 смачка и обезсили средната класа. Обратно в мрежата на втория световен полюс и Алтер-Глобализма, във всички тези общества съвсем целенасочено, по икономически и политически път, **се генерира обем и мощ на средната класа**, гражданско самочувствие и по-високо цивилизационно равнище на средната класа. Защишава се и мощно се стимулира интелигенцията. Търсят се начини и ресурси за намаляване обхвата и бремето на бедността. Връща се на мода индустриализацията въпреки уж обречеността на трудов геноцид поради „4-та индустриална и технологична революция”, която изхвърля към безработица огромна маса „излишна работна сила”.

Това е друг Свят, друга Земя. Само като гледаме какво се случва с динамиката на стратификационните профили в глобализирания свят, американско-европейския, и от друга страна – в БРИКС+. **Борбата всъщност е между два алтернативни модела за общество**, за гражданска структура, за обществено регулиране и „социално” инженерство.

Реиндустриализация в страните от БРИКС е ключов индикатор. Те сега са световните **фабрики** на човечеството. Дори в България в момента се говори за реиндустриализация. Кабинетът Орешарски (2013-14) обяви такава стратегическа програма – интензивен процес, управляван чрез държавата, с хоризонт 2020 г.¹

За да се случи това, трябва да имаме регулиране и омекотяване на абсолютната доминанта на свръх-концентрирания финансов капитал, връщане към златен стандарт или нещо подобно, към реалната производителна икономика. Разбира се, под контрола на не каква да е, а на отговорната

към обществото си държава – с по-малко спекулативни и девиантни услуги, и с повече производство на стоки за реално потребление, и на услуги за битово-комуналното благоденствие – при това не на 10-20% от населението, а поне на 70-80% от населението, на трудово-производителното население.

Всъщност, ние сме вече в **ДВУполюсен свят**. Вторият полюс е изграден, само че не е една държава, а са 5+? (БРИКС + десетки страни). Интензивно ще се включват реално и ефективно още държави – от Евразия, от Латинска Америка, и дори от периферията на Европа.

Русия не е най-богатата икономика, но има уникален ресурс (природен, териториален, военен, мотивационен, политически, лидерски), който прави нея и Китай втори полюс. Срещу другата страна, където не е само САЩ, а е много по-коректно да кажем, че стоят САЩ, Великобритания и Израел.

Досегашният полюс е с 3+? елемента, а новият алтернативен е с 2+3+10+? елемента. Везната бързо се накланя в полза на новия полюс и глобална конфигурация. Вероятно 2016 г. ще бъде година на решаващ сблъсък между двата полюса.

От гледна точка на вида на държавата и вида на обществото в единия случай става дума за **неолиберална държава**, а в другия – за **социална държава**. И двете са **капиталистически**, но едната е либерална, а другата – социална.

От гледна точка на процентите всяка държава привилегирова част от своето население. Съвсем грубо какво означава това? Либералната държава – привилегирова 1% + 4% (по-долу ще се онагледят какво е разпределението на богатството) + още 5%, които се „присламчват” към първите. Докато социалната западна държава от капиталистически вид работи за 1% + 9% + 10% и още поне 20%, които се „присламчват” към тях. В единия случай само 10% от цялата вертикална структура на населението се ползват от облаги, а в другия са поне 40%.

В случай като Германия са поне 60%, но държавата им е много богата и добре организирана, с натрупване на всякакъв вид капитал.

Двуполюсен идеологически свят: предпоставка за формиране на алтернативен гео-стратегически полюс

От едната страна са Милтън Фридман и Чикагската школа, а от другата – връщане към Кейнсианството или модифицирани, близки до неговите, формули на Марксизма. Затова има такъв голям интерес в последните години от страна на Западния свят – при това не само в европейските страни като Франция, Италия и Испания, но интересът вече се пренася към Англия и САЩ. В САЩ се появили марксисти в университетите, не ги уволняват, аудиториите им са пълни, лекциите им имат огромно разпространение чрез интернет. Вероятно всичко това на българските колеги, запечатани в идеологемите на антимарксизма и късоумния „антикомунизъм”, им звучи като просто недопустимо. Как е възможно? Не само че е възможно, но вече става на практика и много колеги закъсняват. Закъсняват в обръщането отново към кейнсиански контрамерки.²

Тук, в България, си имаме демокрация, по Конституция сме си демокрация, имаме си и Избирателен кодекс. Но дали е демократична нашата демокрация? Зададох си въпроса – когато имаме истинска демократичност, чия е заслугата? Само на елитите ли?

Според мен, за да имаме устойчива истинска демокрация трябва отгоре да има **добронамерени демократични елити**. По средата и надолу трябва да има **огромна гражданска маса, която да е заинтересована** да има гражданска демокрация – да има необходимата степен на цивилизованост и култура, да може да прави така нар. информиран избор, да носи философията на

демократично устроено общество. Всички тези хора надолу по пирамидата да считат, че това е по-благоприятното за тях. Защото откъм елитите винаги текат усилия демокрацията надолу да бъде отрязана и подрязана, да ѝ бъде отнето съдържанието, да остане само проформа, като някакъв театрален избран механизъм. Някой трябва да се съпротивлява на тези усилия от страна на елитите демокрацията да бъде минимизирана и изопачена.

Когато изчезва демокрацията и се превръща само във фасада, кой е виновен?

Дали само лошите елити са виновни? Или се оказва, че **огромна част от гражданите също не искат демокрация, всъщност тя не им е удобна или не я разбират, или нямат култура за демократично поведение и реакция.** Спомнете си Ерих Фром и неговата книга „*Бягство от свободата*“³. Става дума за 30-те години на ХХ век, в Германия. Това е великият и просветен немски народ, който не само бяга от свободата, но и от демокрацията, избират си един фашистки, нацистки, абсолютно тоталитарен режим, подчиняват му се, в някаква степен дори го обожествяват в продължение на 10-ина години.

Те очакват от него добри неща и в първите 7-8 години същият този велик германски народ, обслужвайки своя национален егоизъм, се е облагодетелствал от тази своя нацистка централистична тоталитарна власт. Няма елементарно обяснение как може в една демократична, просветена, и толкова културна страна в Европа да се появи явление като нацизмът? За мен социологическото обяснение е, че за да има надеждно отстояване на демокрацията, трябва да има **съчетаване на култура и добра воля** от страна на елитите отгоре-надолу, наред с масова психика и доминираща гражданска култура, с **настойчиво гражданско усилие отдолу-нагоре**. Демокрацията се формира и след това отстоява само при такова **двупосочно съвместно усилие отдолу и отгоре**. Демокрацията непрекъснато трябва да **оцелява, да бъде пазена срещу онези, които искат да ни я откраднат**.

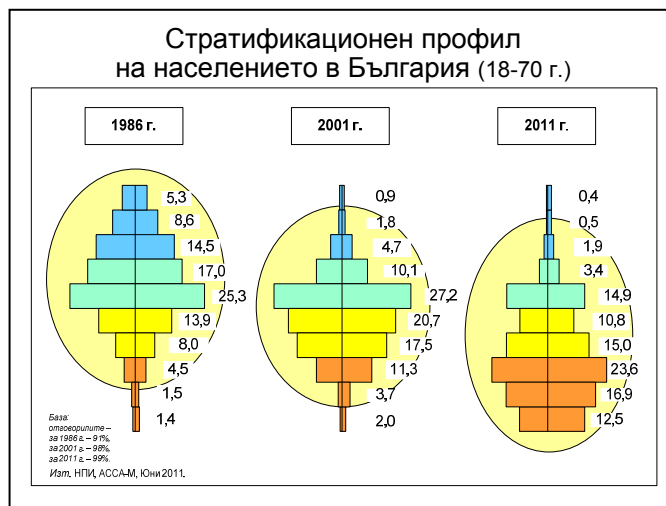
Както и обратното – когато изведнъж се окаже, че демокрацията е изчезнала, не можем да прехвърляме цялата вина върху елитите, а ние, уж честните и праведни обикновени хорица, да се представяме, че сме „непричем“, че сме само жертва. **Народът е съучастник**. Нататък показвам **обективната основа за такова народно антидемократично съучастие**.

Стратификационният профил в България: развитие в деградирането⁴

Вижте как е деградирал стратификационният профил на населението в България. Проследяваме 1986, 2001 и 2011 г. – това е самооценка на хората, емпирично социологическо изследване, валидно за цялото пълнолетно население, с уникално голяма извадка от 9 000 души. Вероятно моята агенция АССА-М е единствената, която разполага с такива данни.

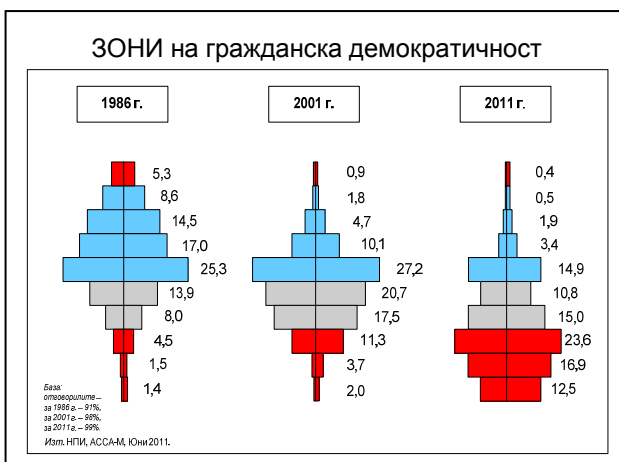
Вижте как се оценяват по 10-степенна скала. Въпросът е: *Къде сте били позиционирани Вие и Вашето семейство през 1986, 2001 и 2011 г.?*

Благоденстващата зона на елитите и високите средни класи – вижте колко много са били, колко стават в края на Прехода и колко се свиват в разгара на Кризата.

Ниската средна класа и, как да го кажа, по-аристократичните среди на ниската работническа класа – вижте колко са били през 1986 г. и как декласиращо започват да се смъкват през 2001 г. И как изчезват през 2011 г. Къде изчезват?

Ами пропадат надолу. Към зоната на относителна бедност. В статистиката има индекс за дълбочината на бедността – пропадат към дълбоката относителна бедност. Тази, която гледа към мизерията с песимизъм, а не тази, която гледа към средната класа с надежда, че още малко усилие и ще се вдигне нагоре. Вижте колко са били през 1986, как набъбват тройно през 2001, а после през 2011 намаляват. Защо намаляват? Защото са пропаднали още надолу в зоната на мизерстващата бедност, на гето-аутсайдерските общности. Това са най-долните три елемента – вижте колко са били, колко са станали само в този сегмент и как набъбват през 2011 г.

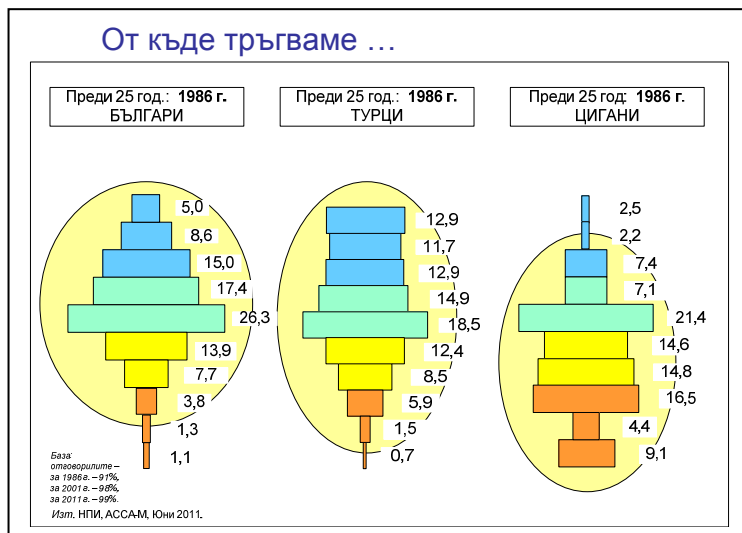
Извинете, но **каква част от тази социална структура разбира от демокрация, харесва демокрацията** като политическо, обществено и икономическо устройство? Каква част от тази структура, когато **дойдат избори, гледа телевизия, мисли и спори, чете програми и търси из учебника да разбере политиката, за да направи информиран избор, и след това отива съзнателно и суверенно да даде своя вот?** Каква част от обществото е това?

Най-ниските три нива от графиката не знаят на кой свят съществуват, те са или на племенно равнище или на закопчано феодално равнище на съществуване. Каква демокрация там и от тях? Та това са житейски структури от XIII, от XVIII век, не от XX или XXI век.

Онези, които следят и мислят, правят до голяма степен своя индивидуален, информиран избор са в горните 4-5 слоя. Те са в състояние да разпознаят посегателствата срещу демокрацията. Те имат мотивация и развиват някакво контрадействие, за да я запазват. Но вижте как се свиват като брой и като процент, свиват се до незначително малцинство, което вече не е в състояние да предопределя общия демократичен дух в обществото. Вижте как намаляват през 2001 и драстично – през 2011 г.

Много елементарно се говори в момента по **темата купени гласове**. Имаше 12 години, в които се купуваха само цигански гласове. Но от 2011 г. се купуват все по-масово и български. При това не само сред ниско образовани хора – вече се купуват и гласове на достатъчно високо образовани български младежи и възрастни. Обясненията може да ги търсим тук – в деградирането на стратификационния граждански профил.

Ще покажа **трите основни етно-народности общности: български-**

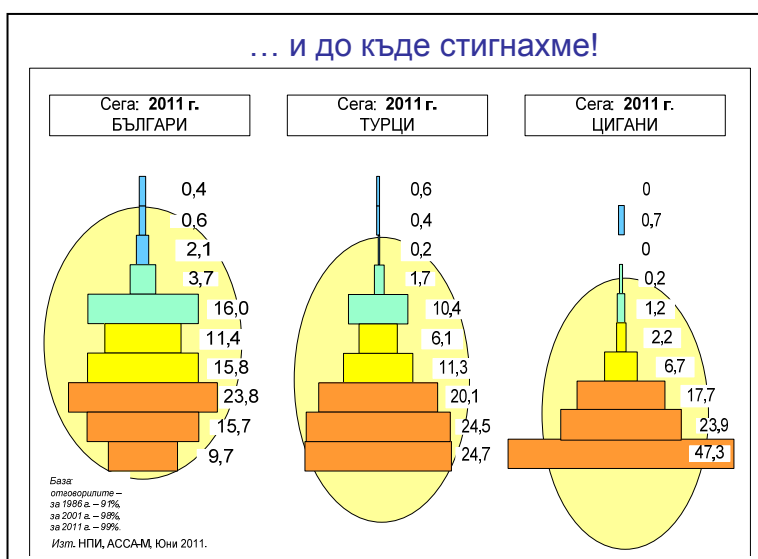

християни, български турци и български цигани.

През 1986 г. имаме класически профил на общество на средната класа. Вижте специално завишената самооценка на българските турци. Това са хората от миньорски селища, от периферията на страната, за която преди 1989 г. българското общество даваше двойно, тройно по-големи заплати. Осигуряваха специално медицинско обслужване, специални социални и всякакви услуги, децата по квоти бяха приемани да следват висше образование. Много е любопитна тази оценка за българските турци, чиито права били нарушени, били онеправдани при социализма до 1989 г.

Вижте „братята“ цигани. Какво ви изненадва? Не са били всички гето-цигани. През 1986 г. доста малка част, само 13%, са такива. Но вижте в средната зона колко са много. Това означава, че тогава те са били интегрирани, работещи, учещи. Въвлечени в образователната система, работят нещо по заводи и в земеделието, не само в чистотата. Повечето са били интегрирани тогава, с цивилизовани форми на труд и живот. Очевидно тенденцията сред циганите тогава е била такава.

Ще ви дам едно число – от 50-те до 80-те години на ХХ век неграмотността при циганите беше намалена от 65% до 30%. Само за 15 години, от 1990 до 2005 г., масовата неграмотност при тази общност си възвръща ръста отпреди 50-те години. Сега, при демокрацията и гражданските права, циганският стратификационен профил се е срутил катастрофално надолу, извънцивилизационно – не само като неграмотност, но и като девиантност и асоциалност. Повсеместно и като групова норма, когато става дума за гето-общности.

Вижте какво е станало с българите, как се е „напомпала“ ниската бедност, включително най-ниската зона на бедност. Масовото обедняване и пропадане на средната и на работническата класа води до затъване в крайна бедност вече на 25% от българите-християни.

Вижте турците – под вещото ръководство на своята партия ДПС, под грижата на демократичната държава за техните права, какво е станало с тях? Катастрофално пропадане на стратификационния профил надолу. Превръщането му във феодален. Феодалите от ДПС успяха да си произведат феодализирана гражданска маса. Тя бе върната исторически назад в средновековен цивилизационен модел.

И вижте циганите при такова девиантно ухажване в социален план – какво се случва с тях? Изчезват им елитите, изчезва им ниската средна класа, стопяват се сред масовия работнически компонент. Затъват в дълбока бедност, огромна част се скупчват в гето-общностите – 47%, плюс граничните още 24%. Това е социална катастрофа. Разбира се, под фанфарите за свобода и демокрация, и за културна автономия – вече 25 години.

Откъде тръгнахме и докъде стигнахме? Графиките ясно илюстрират социалната катастрофа, реализирана в България за 2 десетилетия демократичен и свободен Преход. Жертва е нацията като цяло. Жертва е националното мнозинство, което е изтласкано надолу – към бедност и примитивизиране, към несигурност и безперспективност, към отнемане на националното достойнство.

Жертва са и двете малцинства. Едното, което си има една обгрижваща го етническа партия и тя фактически обрича огромната маса „свой електорат“ на обедняване и бедност, на примитивизиране – първо, икономическо и професионално, второ, регионално и културно, трето, политически и граждански.

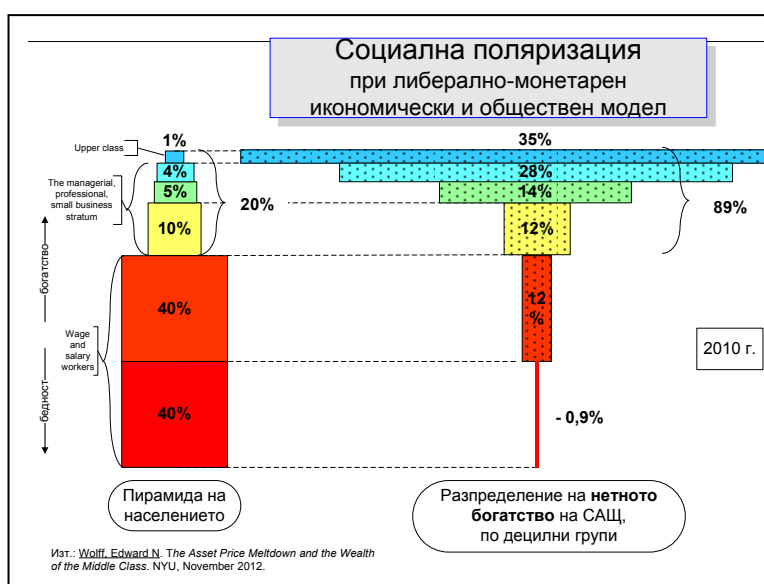
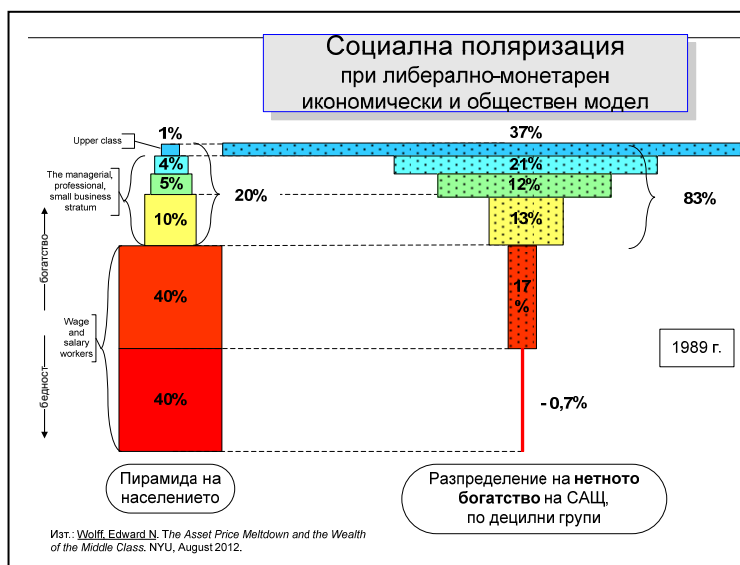
Другото малцинство си няма своя голяма и силна партия, но е **обект на систематично подкупване**. От страна на държавата и властовите партии, за да се затварят и деградират в гетата си, после да са **безработна маса за изборно експлоатиране**. Накрая, за да са **взривна маса**, чрез която да се създава напрежение в държавата, до крайностите на гето-метежи и гражданска война.

Пред такива жестоки реалности виждаме колко неудобни са стратификационните профили, показани по-горе. Те демонстрират **обективната социална база за безумията в политическата надстройка в България. Бедствието предстои**. Сега тук виждаме обективната му социална предпоставка.

Ето го и полярният модел на САЩ, от който България взе образец. Това е към 1989 и към 2010 г., т.е. 20 години по-късно – преди Глобализацията, и в разгара на Кризата. Вижете, не е голяма разликата. 83% от цялото национално богатство се владее от 20% от населението, други 40% от населението владеят 17%, а последните 40% са дори с минусова стойност – пропорцията между дълг и активи е малко в полза на дълга.

20 години по-късно, в началото на Кризата в САЩ, се увеличава процентът на владяното богатство от горните 20% на населението – от 83% до 89%. Но погледнете върховия 1%. Той вече владее 1/3 от цялото богатство. Другите 4%, точно под елита, владеят 28% от цялото богатство, 5% обслужваща интелигенция на елитите владеят 14% от цялото богатство. Оцеляващата средна класа удържа своите 12% богатство. И оттам нататък на практика има поголовен срив и мизерия. Масова мизерия в САЩ – рекламираният в Света образец за личен просперитет и обществено богатство!

Всъщност това е профил с 10% плюс 10% срещу цялата останала гражданска структура – 40% оцеляващи, плюс 40% бедстващи. Красота! Образец за подражаване!

Погледнато честно и с реализъм, това е социален профил на **критична социална поляризация**. При това в такава „образцова“ държава като САЩ, която твърди, че продължава да бъде най-богатата държава с най-благоденстващ народ.

Между другото, прословутата здравна реформа на Обама иска да вкара ето тези мизерстващи 40% да се лекуват в болниците. Те сега нямат пари да се лекуват, нямат социални осигуровки. Но са живи хора, живеят сред „либерална демокрация“. Нали и те имат основни граждански права?

Както знаете, вече 3-4 години на Обама не му дават да направи своята Обама Care реформа. И това е моделът, който България заимства. Това е **нео-либералният модел с неговия екстремизъм**.

Вместо България да заимства социалния модел от Германия или Гърция. Германия – много е далече, много е голяма, много е особена. Или да заимстваме модела от Гърция. Но казват, че Гърция била в криза, в изключително тежка криза. У нас сега дори се злорадства по този повод.

Но нито тяхната, нито нашата сегашна криза не е и **не може да бъде извинение за нашето „изпреварващо“ затъване в краен либерализъм**, в критична **социална поляризираност**, за изкуственото задържане на **мизерните ни пенсии и заплати**. Трябва да не забравяме, че социалната структура на Гърция е много здравословна и продължава да бъде такава – въпреки кризата там. Имат огромна маса население, която продължава да бъде активна и да се бори против посегателството срещу тези социални структури, придобивки, пенсии, минимални работни заплати, право на труд, охрана от държавата на всички тези придобивки. Кризата в Гърция е във финансовите структури, в политическата надстройка, в начина на функциониране на държавата. Но социалната база на обществото е изключително здравословна и все още оцеляваща.

Затова моето дълбоко убеждение е, че на Гърция няма да се случи това, което се случи на България. На нас ни **беше разрушена социалната структура** и затова ние **не успяваме да излезем от кризата** – деструкцията тече вече 25 години. Докато върху Гърция отскоро се стовари огромната криза. Тяхната социална структура е все още много жизнеспособна. И затова кризата при тях ще мине някак си по върховете. Ще има проблеми и масовият грък, ще има период на масово обедняване, но обществото ще излезе от тази криза в добра кондиция и с много добра перспектива – и за народа, и за държавата.

Ако чрез използвания по-горе относно упадъка на САЩ макро-модел на Парсънз проиграем кризата в Гърция, ще видим обратния резултат – не към упадък и самовзривяване, а към стабилизиране и възстановяване. Сред народа на Гърция има изключително **силна ценностна спойка (L)**. Там **законът действа ефективно** и ще го активират допълнително срещу корупцията, корпоративните издевателства, бежанската инвазия, неплащането на данъци, битовата престъпност (I). **Властите са амбицирани да рационализират управлението** с ясни цели и да отстояват националния интерес и устойчивостта на държавата и обществото (G). Накрая, **икономиката е под контрола на своята държава** и няма да ѝ бъде разрешено да изсмуква и ерозира обществото (A). На базата на тази своя системна сила и енергия **Гърция ще успее да се пребори с Европа, за своите**

интереси. Вероятно ще успее. Вероятно Давид ще надмогне Голиат – в лицето на западните кредитори и Тройката.

Преструктуриране на политическата и идеологическата надстройка

Социалната поляризираност вече достигна до **непоносими форми и мащабност.** Както като деградираща мизерия за огромна част от населението, така и като **нетърпимо олигархическо откъсване на минимална по численост елитарна група.** Така също и на **фактическо изключване от пълноценен труд и обществен живот на нарастващ дял** от ниската средна класа и от съвременната работническа класа, от интелигенцията и образованата младеж.

В глобален обхват през последните 2 десетилетия се съчетаха 2 фактора: **олигархизиране на елитите и властта,** наред с **новата информационна-компютърна-технологична революция.** Огромна част от живия труд става излишен – **технолозите изхвърлят хората** от производството и от услугите. А олигархията **не развива компенсираща** социално-ориентирана икономика – алчността за растеж изкуствено ограничава работните места. И така масата на трудово излишните набъбва критично.

Мощната дигитална стратификация разделя работната сила на два противопоставени слоя: **привилегированите професии,** които обслужват властта и медиите, политиката и технологиите, компютърните и информационните системи, от една страна, и от друга – **„прекариата”,** т.е. всички традиционни професии, от „обикновения” интелigent и традиционния учител, през масовия чиновник и обслужващ персонал, до работника в заводите, търговията и туризма, в земеделието и занаятите⁵.

Едните получават високи и много високи възнаграждения, усвояват космополитно самочувствие, отдават се на културата на забавлението и хипер-консумативността.

Другите относително обедняват, треперят от страх пред бъдещето, панически разселват децата си далеч по чужбината, примиряват се със стратегията на оцеляване, отчуждават се не само от институциите и държавата, но и от своите органични общности и хората около себе си.

Съвременното европейско общество фактически се **разцепва на две части:** хората с перспектива и оцеляващите, хората с цивилизационно високомерие и затъващите в примитивизъм и отчаяние.

В съвременното глобализирано общество вече **доминират 2 смислови кода: на ПРОГРЕСА и на ОЦЕЛЯВАНЕТО;** този на прогреса и благоденствието срещу този на оцеляването и маргиналността.

Именно над тази ценностна и смислова база се конструира и **новото политическо позициониране.** Отново ни върнаха към **антагонизъм: „социално-класов”, професионално-съсловен, и дори расово-цивилизационен.**

Има отчетлива тенденция към **радикализиране на ДЯСНОТО.**

То трябва да удържа Анти-Глобалистката вълна, надигането на народите, връщането към класово идеологическо мислене. В това си усилие закономерно **дяското става фашизоидно и расистко, агресивно и неприкрито цинично.** Закономерно удържането на власт стига до войната като последно самосъхраняващо средство, вкл. гражданска война.

Но тук нека уточним. Самото радикално дясно се разделя на два фронта. От едната страна е **дясното, удържащо властта на глобалната олигархия** и нейните глобални институции, на глобалните корпорации и финансови центрове. Това е **дясното на интернационалното статукво**, на глобалния капитал, на 1-ния процент срещу обществото. Тук са управляващите в Европа десни партии, доминиращата все още Европейска народна партия, лидерството на Ангела Меркел и Дейвид Камерън. Точно те се радикализират на практика, фашизоидно. Това ясно се вижда чрез подкрепата им за нео-нацистката хунта в Киев и гражданската ѝ война в Украйна – през 2014 г. и досега.

От другата страна е **патриотичното крайно дясно, националистичното крайно дясно**. Това е все по-гласовита и практически ефективна **опозиция на глобалисткото крайно дясно**. Всъщност има усилващ се **сблъсък на дясно срещу дясно**. Политическа Европа на 2015 и 2016 се и ще се движи в тази посока с нарастваща енергия. Нека да споменем само няколко символни страни в Европа: Унгария, Франция, Гърция. И още поне 10-ина в ЕС, в които крайно десните патриотично-центрирани националистични формации набъбват, събират гласове и проценти, влизат в парламентите, гласът им се чува все повече. Това е десният глас на евроскептицизма и Анти-глобализма или Алтер-Глобализма.

Закономерна е ответната **реактивност на политическото ЛЯВО**. Тя става все по-видима и граждански активна, все по-респектираща изборно и политически, лека-полека ще се пребори и да бъде все по-овластена. 2016-та ще е ключова в това ново ляво усилие.

Да изброяваме ли отново символните страни? Гърция, Португалия, Испания...

Лявото през 2014 изостана от процеса на радикализиране в дясното, но през 2015 до голяма степен го догони – и като успехи, и като география, и като самочувствие. През 2016 ще видим дали това ново и алтернативно ляво ще бъде затиснато от десните и глобалните сили, дали ще успеят да го обезсилят и обърнат срещу самото себе си чрез купени или обезсърчени леви партийни лидери. Или през 2016 това новото ляво някак ще се измъкне от смъртоносните обръчи, ще докаже своята властова жизненост, ще генерира следваща вълна в други европейски страни и народи. Това е залог за начина на развързване на общо-европейската криза – под бруталния натиск на САЩ и глобалните банки и корпорации, както и под пресата на организираната „бежанска“ мигрантска милионна вълна в Европа.

Тук нещо важно. Засега новото ляво не се издига в опозиция срещу радикалното дясно, дори неофашисткото дясно. Обратно, в логиката на патриотизма и национализма то действа дори в синхрон с него. Това е **специфичен европейски израз на вълната на Алтер-Глобализацията**.

Новото дясно и новото ляво са **обединени от патриотична платформа**. Това е същностно и не бива да се пропуска, още по-малко да се игнорира.

Новото дясно разбира Глобализацията като инвазия на американската империя, целият свят е разтворен за въздесъщите американски интереси и намеса, националните държави са обезсилени и обезличени, националните правителства всъщност са подставени лица, за да изпълняват колониалната американска воля. Нарастване на такова опозиционно крайно дясно, включително във фашистки и неонацистки форми, всъщност е патриотизъм. Това е **преди всичко патриотизъм**. Поне такава е гражданската му енергия.

То е грижа за собствения народ и опазване, първо, на **неговите интереси** – икономически и други, второ – за **стабилизиране на държавата**, трето – за връщане към **национален характер** на държавата, и четвърто – забележете, това е ключово, за връщане на **поруганото национално достойнство!**

Така навремето е тръгнал Хитлер в началото на 30-те години, въз основа на поруганото достойнство на германския народ. Става дума за историческа чест и достойнство. На германския, на френския, на унгарския, на исландския, на кой да е народ. Разбирате ли?

Не случайно през Януари 2016 в Германия така избухна интересът към Хитлер, издаването на „Моята борба“, демонстрациите на Пегида, 10-тократното увеличаване на груповите набези над общежития на „бежанци“, и т. н. Арабско-негърските изстъпления по Нова година на гарата в Кьолн, а и в други големи градове, **пробиха германското самовъзпиране**. След Кьолн **расизмът в Германия не само е практически провокиран, но е и ценностно отново мотивиран**. След Германия той ще се отприщи в много от Северните и Западни европейски страни и нации. Това ще даде още енергия на неофашизма в Южна Европа.

Като първа вълна на това фашизиращо се ново дясно мотивацията и непосредствените политически цели са и ще са патриотични, вътрешно-държавни, националистично самосъхраняващи. Разбира се, на следващия етаж тази неофашистка и нацистка вълна ще бъде „интернационализирана“. И т. н. И т. н.

Новото ляво също носи патриотичната формула, търси националния интерес, свива целите на подновената си класова борба в рамките на своята държава и своето общество. **Срещу интернационализма на глобалния капитал и корпорации се възправя национализмът на националния капитал, заедно с патриотизма на „онеправданата работническа класа“ в отделния народ и държава.**

Международното обединение предстои. Обединение сред патриотичните десни и обединението сред патриотичните леви в европейски мащаб, засега поне в европейски. Симптом за предстоящо обединяване е „непослушното“ отношение към Русия и Путин, обявени от глобалистката пропаганда и от имперския център (САЩ и Обама) за злото на епохата, за виновници за опустошаването и войната в Украйна. Стигматизирани са като заплаха за световния мир и международния правов ред. Но странно! Спрямо позициите и действията на Русия и Путин има странно съчетаване – крайнодесни партии, като тези на Орбан и Льо Пен, „за“ Путин и „против“ едностранчивата атака срещу Русия и Путин, а от другата страна – левите партии тип СИРИЗА, пак „за“ Путин. Това е **обединяваща сила на анти-глобализма и алтер-глобализма**. Алтернативната вълна в международните общности и политика, която взема сила от нов патриотизъм и възражда се национализъм – едновременно при новите леви и при новите десни.

И така, днес в Европа **новото ляво и новото дясно застават рамо до рамо**. Единственото, което ги сближава всъщност, е патриотизмът. Това е **новият патриотичен интернационал** в Европа – латентен и мрежови, без организираност и общо лидерство. Но с ясно осъзнаване на общ интерес, с паралелно разгръщане на гражданска енергия и специфични политически и властови форми в отделните страни.

Точно това, опасявам се, не го разбират нито старите леви, нито старите десни умерени партии. А може би го разбират, но го крият като сакрална тайна. Не го изричат от страх за своето бъдеще и оцеляване. Забраняват на медиите да го дискутират. Не се откъсват над и не застават срещу все по-глупаво звучащите идеологеми на „нео-либералната“ утопия от епохата на имперската Глобализация (след 1990 г.).

И новото ляво, и новото дясно са анти-глобалистки като доминиращи ценности и цели, при определянето на ключовите проблеми и предлагане на практически решения. При това **емоцията**

е все по-класова – отгоре като национален капитал и съсловия на родни капиталисти, отдолу като обеднял трудов народ и застрашена нация.

Основното вдъхновение идва от идеята за самосъхраняване на народ и нация срещу неоколониализма на глобализаторите от центъра на Световната империя. Тя вече бе спряна в усилието си за разширяване. Бе спряна през 2010 в Иран. Бе спряна през 2013 и особено през 2015 в Сирия. Бе спряна през 2014 в Украйна. Бе спряна през последните години в Латинска Америка. Бе спряна в Русия и Евразия. Бе спряна в Китай и Индия.

Експанзията и разширяването на глобалния капитал бяха спрени. Спрени от **алтернативна глобална сила**. Точно това ни върна отново в Студената война, в пропагандната поляризация на медиите, в яростната информационна война, в жестоката политическа и идеологическа цензура в нашите уж „либерални и независими“ медии. Вероятно 2016 г. ще отговори на въпроса дали след новата Студена война ще бъдем въвлечени и в Трета световна война – с колосални по брой убийства и разрушения. Това не стана през 2015, но 2016 дойде със своята земетръсна клокочеща заплаха.

Световният смислов код се смени – следва трансформация в битието

От подчинение се преминава към **освобождение и еманципиране**. От оцеляване в периферията на Империята се преминава към идеята и усилието за ново **суверенно развитие и просперитет**. От примирение с културното асимилиране и националното обезличаване се преминава към мощно усилие за **съхраняване на културна идентичност и национално достойнство**. От респектирано интегриране към и в един Единен Световен Ред с недосегаем властови център отвъд Океана се преминава отново към **дву-полюсен световен порядък**, към две паралелно организирани глобални системи – икономически и финансови, властови и политически, ценностно и идеологически.

ЕднаТА цивилизация не успя да се възцари. Светът отново се връща към идеята и практиката на различните цивилизации и тяхното мирно или враждебно съществуване. Не само по Хънтингтън. Не само след Фукуяма. Но и вдъхновени от нови мислители и политици от XXI век, които тепърва ще завладяват умовете.

Макиавели преди векове бе казал, че *„бездействието на народите е най-добрата крепост за тираните“*. Светът през 2014-2015-2016 г. демонстрира и ще демонстрира на практика, че народите не желаят да се примирят, въпреки че толкова агресивно им налагат да се примирят.

Не желаят да се примирят нито с края на историята, нито със силата и бруталността на Биг Бродър, нито със своята национална ерозия и културно обезличаване, нито със загубата на своето собствено лидерство – поне вътре в държавата си, пред историческото си наследство, имайки ресурси и конкурентни предимства в днешния пътър и многомерен Свят.

Народите вече се събудиха за отстояване на своя суверенитет и достойнство. Виждаме ги по площадите. Стотици хиляди с борбена емоция. Това не бе се случвало от 70-те години в Европа и САЩ. Връщане назад не е възможно, поне аз не си го представям.

Проблемът сега пред нас е, след процеса на турболенция и реструктуриране, какви ще се окажат реалните структури в Света, в Европа, на Балканите, в Близкия Изток?

Ние къде ще бъдем или ще се позиционираме?

И това дали ще бъде поредна национална и държавна катастрофа за България или ще бъде ново истинско българско Възраждане?

- ¹ **Стратегия „Европа 2020“ за икономически и технологичен растеж и обществено развитие.** И доразвиването ѝ в **Реиндустриализация на икономиката на България** (2014-2020). Не само като фундаментална структурна предпоставка за повишаване на конкурентоспособността ни, но и за спиране на масовата професионална и трудова емиграция, за предотвратяване на институционалния и демографския колапс на страната поради тази емиграция. Виж: Проучване **„Високотехнологична реиндустриализация на България, 2014-2020 г.“** Януари 2014.
- ² Авторитетно е мнението на Уолърстийн, че след краха на неолиберализма, след краха на долара като световна резервна валута, след провала на историческото самодоволство на Маргарет Тачър (TINA, “There is No Alternatives”) Светът търси нов политически и икономически баланс в обратна посока: завръщане към протекционизъм, правителствата започват отново да спасяват пропаднали предприятия, прилагат отново кейнсиански контрамерки, завръщат се към социално-балансиращи разпределителни политики – при това както в глобалния богат Север и Запад, така и в глобалния беден Юг и Изток.
- ³ **ФРОМ, Ерих.** (1941, 1965) **Бягство от свободата.** Изд. „Захарий Стоянов”, С., 1998. Отново актуален анализ за гражданската „легитимация” на екстремистки политически фигури и формули, както тези на Адолф Хитлер и войнствен нацизъм през 20-те до 40-те години на ХХ-ти век в просветена Германия.
- ⁴ Подробно в: **МИРЧЕВ, Михаил.** **Социална диференциация в годините на Прехода и Кризата (1990-2008, 2008-2012).** В **„Изследвания по история на социализма в България. Преходът – II”.** Том 4. ЦИПИ, С., 2013, с. 338-407.
- ⁵ **СТЕНДИНГ, Гай** (2011, 2013). **Прекариятът – новата опасна класа.** Изд. „Труд и право”, С., 2013. Книга за онази част от глобализираната днешна „работническа класа”, която работейки обединява. Толкова е висока нормата за експлоатиране от страна на глобалните корпорации и картели. „Мизерни” трудови възнаграждения и „несигурна заетост” вече като огромен % – в структурата на работната сила. Да не говорим за другия огромен % на отпадащите от пазара на труда – „класата на излишните”. Генерирането на такава маса сред работническата класа и гражданските общности е път към революционизиране на „народните маси”. И затова Стендинг говори за „новата опасна класа”. В емпирични изследвания прекариятът е обект в Great British Class Survey '2013. Емпиричният мониторинг на българската АССА-М (Михаил Мирчев) демонстрира аналогични прегрупирания в социалната и трудова структура в България.
- ⁶ **THOMAS, Piketty.** **Capital in the Twenty-First Century.** Cambridge, MA: Belknap Press, 2014. Книгата е посветена на историческата динамика на доходите и имуществената собственост. За умопомръчителния ръст на доходите на 1% най-богати, започнал през 70-те години, ускорил се през 80-те и 90-те години, и развихрил се в условията на Кризата след 2008 г. За оптималните схеми и квоти за данъчно облагане на доходите и на капитала. Книгата е фундаментален научен бестселър, чрез който в съвременната политикономия и макроикономика **се завръща разпределението**, теорията за **социалните разпределения**. Бих казал като интердисциплинарна теория, синтезираща специфичните подходи на икономика и социология, обществен мениджмънт и социална психология.
Книга за дилемата „икономически растеж-обществено развитие”. Динамиката на натрупването непременно ли води до олигархично концентриране на капитала и богатството? Или ако се уравни растежът, наред с ограничаване на конкуренцията и техническия прогрес, то би се намалило общественото неравенство и би се постигнала хармонична стабилизация на обществото в един по-висш стадий на развитие?

Бележка: В тази публикация на част от моята студия от 2015 г. си позволих частично актуализиране. От публикацията мина 1 година. Но това бе турболентна политическа година, със свръхкомпресия на динамиката и екстремно развиване на основни тенденции. Реших, че има основания да актуализирам текста и да допълня.